

# Aleviler Azınlık mı

– ahmet-ilhan · 06 Temmuz 2009

## ALEVİLER AZINLIK MI?

Alevî sözcüğü eğer Ali ile irtibatlı ise dünyanın dört bir tarafındaki Ali ile irtibatlı mezhepler ve inanışlar ile Türkiye'dekiler arasında benzerliklerden daha fazla ayrışma olduğu görülebilir. Bunu Türkiye'deki tüm Alevî inancında olanlar için söylemiyoruz.

Sadece Alevîlerin ötekileşmesini isteyen bir kısım Alevîlerin tutumunu da bu anlayışın içinde değerlendirebiliyoruz.

Alevîlik nedir? Bu soruya nasıl cevap verildiği önemli.

Alevîlik bir mezheptir.

Tıpkı Sünnilik gibi. İran'daki Şiiler gibi. Ya da ülkemizdeki Caferî vatandaşlarımız gibi. Eğer böyle deniyorsa Alevî müslümandır. Lozan'da sınırları çizilen azınlık tabiri içinde sayılmaz. Bütün müslümanların kullandıkları hakları, imkânları onların da kullanması gerekir. Ülkenin gerçek sahiplerindendirler. Dinle ilgili kurumlarda temsil edilmeleri gereklidir. Eğitimlerini şimdiye kadar getirdikleri yazılı kaynakları üzerinden almaları haklarıdır. Onlara başka İslamî bir mezhebin yerine kendi kitabî bilgileri verilmelidir. Bunların inanışında kitapları Kuran'dır, peygamberleri Hz. Muhammed'dir, ibadet yerleri camidir. Farklı olmaları hiçbir zaman sorun olmamalıdır. Zaten de olmamıştır.

Alevîlik bir tarikattır. Osmanlı imparatorluğu döneminden beri Alevî-Bektaşî tekkeleri olmuştur. Özellikle Yeniçeri ocağının ekseriyetle bu tarikata bağlı olduğu bilinmektedir. Anadolu'nun her köşesinde bu tekkelerin büyüklerinin türbeleri vardır. Bu türbeler tekkeler ve mensupları saygı görürler. Alevî dedelerinin Osmanlı zamanındaki saygınlıkları bugün yoksa bu daha çok tekkelerin kapatılması ve gelirlerinin bulunmaması sebebiyledir. Tüm tarikatlarda aynı sonuçlar görülmektedir. Alevîlerin cem evleri vasıtasıyla görece tekkelerini yaşatmak istemeleri doğaldır. Bu konuda anayasanın kendilerine sağladığı temel haklar doğrultusunda yardım almaları ve destek görmeleri de doğaldır. Bu şekilde düşünen Alevîler de kendilerini müslüman olarak nitelenebilirler. Ülkede azınlık diye nitelenemezler. Diğer mezhep ya da tarikat mensuplarının sahip olduğu haklara ve imkânlara sahip olmaları gerekir. Bu konuda eğitimleri de dâhil devlet desteğine ihtiyaçları vardır ve karşılanmalıdır.

"Alevîlik ayrı bir dindir, Müslümanlığın bir bölümü değildir.

Muhammed peygamber değildir. Kur'an da hak kitap değildir. Alevîlik de cami yoktur. Namaz, oruç gibi ibadetler yoktur. Biz ayrı bir diniz. Bizim ibadet yerimiz cem evidir. Bizi müslümanlaştırmaya ya da Sünnileştirmeye çalışıyorsunuz. Biz bunların tümüne karşıyız."

Eğer böyle diyenler varsa ki vardır, böylelerinin Alevîlik anlayışı biraz Lozan'daki azınlık tanımına uymaktadır. İnsanların böyle bir inanışa sahip olma hakları vardır. Anayasamıza göre bu inanışları konusunda kendilerine tanınan haklardan ve imkânlardan yararlanmaları da gerekir. Ancak bunların isteklerinin kendilerini azınlık konumuna koyarak bazı dış desteklerden yararlanmaya vesile olacağı düşünülebilir. Böyle düşünenler, Alevîler içinde kendilerini nasıl konumlayacaklardır?

Alevî olduğunu söyleyen hemen hemen tüm kesimlerle bunların arasında açık farklar bulunmaktadır. Açık görüş ve inanış farklarını cem evlerinin gidermesi de mümkün değildir. O zaman her grubun kendine has cem evi ve farklı istekleri olacaktır.

Hükümetin Alevîler konusunda, Alevîlerin kendi içlerinde var olan bu kafa karışıklığına rağmen nasıl bir çözüm getireceği merak konusudur. Getirilecek çözümler, özellikle kendilerini ötekileştirme de ısrarlı olanlar için kabul görmeyecektir. Bunun da peşinen bilinmesi gerekir.